

Vojna

Zapadno bojišče

Francozi zmagali v doslej največji zračni bitki

Dne 6. novembra popoldne je prišlo nad gozdnatimi predeli tik za francosko fronto do doslej največje zračne bitke. Devet francoskih lovskih letal je omenjenega dne letelo visoko nad mejo, ko se je pojavilo pred njimi 27 nemških letal. Francoska letala so se zagnala v padcu nad nemška. Vsako izmed njih si je vzelo za cilj po eno nemško letalo in je vsako po eno tudi sestrelilo. Od devetih sestreljenih nemških letal jih je padlo sedem na francoska tla. Zmagoviti francoski letalci so se vrnili s skoraj nepoškodovanimi letali v svoja oporišča. Ta zračna bitka je dokazala, da je angleško-francosko orožje v znatni premoči po kakovosti materiala kakor tudi po sposobnosti pilotov in okretnosti letal.

Francozi podaljšali svojo obrambno črto

Uradno poročilo iz Pariza z dne 8. novembra pravi, da je francoska Maginotova črta dokončana tudi vzdolž švicarske, belgijske in luksemburške meje.

Maginotova črta gre samo do mesta Longwy, ki je prvo mesto na skupni francosko-belgijski meji. Od tam naprej pa je Francija po nevtralnostni izjavi belgijskega kralja Leopolda I. leta 1936, s katero je prekinil dogovore belgijskega in francoskega generalnega štaba o skupni obrambi belgijske meje, zgradila na svojem ozemlju od Longwyja pa do morja novo obrambno črto. Ta črta ima namen ustaviti sovražnikovo prodiranje, če bi hotel prodrati skozi Belgijo na francosko ozemlje. Nova obrambna črta na belgijski meji je dolga skoro 500 km.

Dogodki na morju

Beseda angleškega mornariškega ministra o položaju na morju

Angleški mornariški minister Churchill je podal v parlamentu 8. novembra jasno sliko o položaju na morju. G. minister je odkrito priznal, da je utrpela angleška mornarica v prvih mesecih sedanje vojne večje izgube, kakor znašajo vse izgube Anglije ter Francije na suhem ter v zraku skupaj.

Kljub tako občutnim izgubam, je zagotovil g. minister parlament, da dobiva Anglija postopoma popolno oblast nad nemškimi podmornicami.

V drugem vojnem mesecu so zgubili Angličani v podmorniški vojni 72.000 ton. Ta izguba je za polovico manjša od one v prvem mesecu. Istočasno pa je zasegla Anglija 52.000 ton sovražnih ladij. Povrh so spustile angleške paroplovne družbe v tem času v morje 57.000 ton in so tudi kupile ladij za 27.000 ton. Po tem računu znaša čisti dobiček Anglije v drugem vojnem mesecu 64.000 ton.

Skupna angleška izguba na morju v obeh mesecih znaša eno tretjino odstotka celokupnega angleškega brodogradništva. To je vse,

kar je po zadržanju mornariškega ministra dosegla nemška podmorniška vojna proti angleškemu brodogradništvu.

Po tej bilanci je g. Churchill povedal poslancem, da so prepeljale angleške trgovske ladje kljub podmorniški vojni nad deset milijonov ton blaga v Anglijo v zadnjih osmih tednih. Nekoliko manj kakor 250.000 ton pa je bilo zaplenjenega in potopljenega. Angleška mornarica je zapolnila 400.000 ton blaga, katero je bilo namenjeno Nemčiji.

Angleški čisti dobiček znaša še vedno 100.000 ton blaga, ki ga je prišlo več v Anglijo, kakor pa, če bi ne bilo podmorniške vojne.

Glede nemških podmornic je g. minister rekel, da ni mogoče navesti natančnih števil o potopitvi sovražnih podmornic, ker so bile nekatere potopljene pod vodo in ni ostalo za njimi nobene sledi.

Treba se tudi ozirati na dejstvo, da gradi Nemčija na teden 2—4 nove podmornice. V desetih tednih vojne je računati, da so lobili Nemci 20 novih podmornic. Januarja 1940 bo razpolagala Nemčija s sto podmornicami, ne glede na potopitve po Angležih ter Francozih.

Kaj pravijo odgovorni činitelji?

Očitki ruskega zunanjega ministra

Sovjetski zunanji minister Molotov je imel 6. novembra svoj drugi govor, v katerem je na večer pred proslavo 22 letnice boljševiške revolucije orisal sedanji položaj na svetu. Molotov je poudaril, da sta japonsko-kitajska in sedanja evropska vojna zajeli skupno eno milijardo in 300 milijonov ljudi, to je nad polovico celokupnega človeštva na zemlji.

Po opisu sovjetskega ministra bodo pred koncem te vojne prisiljene vanjo poseči druge države. Ne bo pa prisiljena k temu koraku sovjetska Rusija. Vsi dosežani

poizkusi, da bi potegnili Rusijo v vojno, so propadli.

Ostro je napadel Molotov Ameriko, ki je obljubila pod krinko nepristranosti, da bo podpirala Francijo ter Anglijo in bo s tem hujskala k nadaljevanju vojne, od katere pričakuje večih dobičkov na hrbtu vojskujočim se narodov, iz njihovih žrtev, njihovega trpljenja ter siromaštva.

Angleški zunanji minister za vlado zakonov in človekoljubja

Angleški zunanji minister lord Halifax je govoril 6. novembra po radiu in je ostro

ožigosal nemški način vladanja z besedami: »Mi se borimo za svobodo, borimo se za mir, Branimo pravice vseh narodov, da žive svoje lastno življenje. Borimo se proti temu, da bi se uporabljala surova sila. Borimo se proti kršitvi pogodb in dane besede. Prepričali smo se, da v Evropi ne more biti miru, dokler Nemčija ne preneha s svojimi napadi. V skladu s tem mora biti naš sklep ne samo, da se v bodočnosti ne smejo več ponoviti iste kršitve, ki jih je Nemčija zagrešila nad Evropo v zadnjih nekaj letih, temveč tudi, da, kolikor je to mogoče, popravimo škodo, ki jo je Nemčija postopno povzročila svojim šibkejšim sosedom. K uresničenju tega cilja moramo težiti tem odločneje, ker vemo za surovo in nasilno preganjanje ljudi, ki so v rokah brezsrčnežev v Nemčiji. Zato se mi borimo, da bi vladali zakoni in človekoljubje v odnosih človeka do človeka in v odnosih velike skupnosti civiliziranih držav.«

Hitler zagotavlja, da se Nemčija ne bo udala

Nemški kancler Hitler je obiskal 8. novembra nenadoma München, »mesto prebujenja«, da je proslavil skupaj s svojimi najbolj zvestimi spomin na leto 1923, ko so se hitlerjanci prvič podali v javnost.

Za to proslavo je imel kancler eno uro trajajoč govor, v katerem je ponovil zgovornino nemškega narodnega socializma in je ob koncu svojega govora zagotovil zbranim, da se Nemčija nikakor ne bo udala v sedanji vojni, četudi pravijo, da bo trajala vojna tri leta in še dalje. Nemci so se preskrbeli z vsem potrebnim tako, da letalcem ne bo zmanjkalo bencina in narodu ne življa. Nemčija se bori s popolnim zaupanjem v zmago. Anglija bo imela v kratkem priložnost opaziti, kakšnega nasprotnika ima pred seboj. Nasprotnika, katerega niti vojaško niti gospodarsko ne bo premagala.

Vinogradnikom!

Obrazec viničarske pogodbe, ki ga je izdelala kr. banska uprava, je izšel in se dobi v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila. — Pripomba: Vsebina pogodbe je po uredbi banske uprave torej veljavna. Vinarsko društvo je predložilo svoj osnutek, ki se pa ni upošteval. Pri tisku pogodbe ni moglo Vinarsko društvo nič izpreminjati, dalo je le svoje mnenje, koliko praznega prostora potrebujejo posamezna zaglavja. Občine so bile sicer vprašane, koliko teh pogodb potrebujejo, toda nakup istih je povsem prost in ni to nikak monopol, zato lahko kupujete brez skrbi naše Viničarske pogodbe. — Tiskarna sv. Cirila.